

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departament	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5 Ciclu de studii	Licență – an univ. 2024-2025
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă sacră

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Metodologia restaurării icoanelor și lemnului policrom. Documentația de restaurare II</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.dr.Moșneagu Mina Adriana						
2.3 Titularul activităților de seminar	Specialist dr. Cozmescu Mădălina						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OP

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					11
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	33
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Studiul desenului și formelor, Studiul culorii și picturii, Desen proiectiv și perspectivă, Studiul tehnicilor artistice. Istoria artei
4.2 de competențe	Cunoștințe despre artele plastice, iconografie, tehnicile artistice.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată corespunzător (tablă, calculator, videoproiector).Platformă Webex Cisco
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de laborator dotată corespunzător (microscop, lupa binoculară și camera foto-video conectată la calculator, aparat foto, lampa UV, hota, aparatura electrică).Platformă Cisco Webex pentru activitatea online

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică, proces al realizării operei de artă plastică eclezială și conservării - restaurării acesteia</p> <p>CP2. Soluționarea problemelor ambientale a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile eclesiale sau civile), identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclezial;</p> <p>CP3. Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă</p> <p>CT2. Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă</p> <p>CT3. Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>- Studentul să cunoască și să înțeleagă fluxul tehnologic al operațiilor de conservare-restaurare al picturilor, respectând normele restaurării științifice.</p> <p>Studentul să își dezvolte abilitățile de a aplica și corela în mod corect cunoștințele acumulate pentru rezolvarea diferitelor probleme legate de conservarea și restaurarea picturilor.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>- Studentul să cunoască și să explice metodele de conservare și restaurare a suporturilor de lemn degradate</p> <p>- să identifice materialele străine de pe picturile originale și să cunoască metodele de îndepărtare ale acestora.</p> <p>- să își dezvolte abilitățile necesare intervențiilor de restaurare a icoanelor și lemnului policrom</p>

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Suportul de lemn al picturilor vechi: materiale, preparare, metode de asamblare.	Prelegerea participativă	2 h; [3] p.24-39
2. Operații de conservare și restaurare a suporturilor de lemn degradate. Îndepărtarea diferențiată a depunerilor aderente și semiaderente de pe suprafața lemnului nepictat. Testele de solubilizare a depunerilor de murdărie, a petelor și a straturilor de vopsea aplicate ulterior pe suport. Fixarea înscrisurilor.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2 h; [3] p.166-172
3. Dezinfecția și dezinsecția lemnului biodegradat	Prelegerea participativă	2h; [3] p.155-159

4. Consolidarea lemnului degradat prin lipiri, îmbinări, impregnări cu materiale consolidante. Completări ale suporturilor degradate. Refacerea traverselor.	Prelegerea participativă, exemplificarea.	8h; [3] p.174-200
5. Îndepărtarea diferențiată a depunerilor aderente și semiaderente de pe suprafața stratului pictural. Testele de solubilitate a depunerilor de murdărie.	expunerea interactivă, exemplificarea.	6h; [3] p.201-225, [1] p. 80-97
6. Îndepărtarea repictărilor: investigații pentru identificarea repictărilor, teste de solubilizare, metode de îndepărtare a repictărilor	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea	4h; [3] p. 230-246
7. Regenerarea, subțierea și uniformizarea verniurilor degradate. Teste de solubilitate. Conservarea patinei nobile.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea. activă, exemplificarea.	4h; [3] p.226-230, [2] p. 260-275

Bibliografie

- [1]. Guttman M.J., *Aspecte teoretice ale curățirii obiectelor din lemn*, în Caietele Restaurării 2013, Ed. ACS, p. 80-97 (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)
- [2]. Istudor I., *Noțiuni de chimia picturii*, București, Editura ACS, 2011. (Bibl. Staniloae cota 7:54/187)
- [3]. Moșneagu Mina, *Metodologia restaurării icoanelor pe suport de lemn*, Editura Performantica, Iasi, 2022 (Bibl. Stăniloae, cota II-38823)

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Măsurile de protecția muncii și PSI. Confecționarea traverselor de lemn prin tăiere, dăltuire, șlefuire.	Lucrarea de laborator. Discuții, exemplificări.	1h, [3] p. 187-190
2. Îndepărtarea murdăriei și straturilor de vopsea de pe lemn.	Lucrarea de laborator. Discuții, exemplificări.	2h, [3] p. 166-172
3. Realizarea de tratamente de dezinfectie și dezinsecție.	Lucrarea de laborator. Discuții, exemplificări.	1h, [3] p.155-159
4. Efectuarea unor tratamente de consolidare a unor suporturi degradate: lipiri, îmbinarea panourilor cu cepuri și langhete.	Lucrarea de laborator. Discuții, exemplificări.	2h, [3] p.160-162, [4] p. 116-126.
5. Impregnarea lemnului deteriorat cu materiale consolidante.	Lucrarea de laborator. Discuții, exemplificări.	1h, [3] p. 191-200
6. Completări ale materialului lipsă prin confecționarea de fragmente de lemn ajustate după formă. Completări prin chituri. Finisarea chiturilor.	Lucrarea de laborator. Discuții, exemplificări.	2h, [3] p.174-186, [2] p. 132-139.
7. Realizarea desprăfuirii. Realizarea testelor de curățire a depunerilor de murdărie, funingine. Îndepărtarea petelor de clei, ceară, vopsea de pe icoane.	Lucrarea de laborator. Discuții, exemplificări.	1h, [3] p. 208-225
8. Realizarea testelor de solubilizare a verniurilor, murdăriei, repictărilor. Îndepărtarea chimică și mecanică a depunerilor de murdărie și a repictărilor. Solubilizarea, subțierea și uniformizarea vernisurilor. Curățirea la stereolupă.	Lucrarea de laborator. Discuții, exemplificări.	4h, [3] p. 226-230, [1] p. 247-258.

Bibliografie

- [1]. Dudu, M.V., 2015, *Problematica îndepărtării repictărilor de secol XIX existente pe icoana de hram a bisericii Sfântul Ștefan*, în *Caietele Restaurării* 2015, Editura ACS, pp. 247-258. (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)
- [2]. Fota V., *Problematica completărilor lacunelor în metodologia de conservare-restaurare a icoanelor pe suport de lemn. Studiu de caz: icoana de secol XVIII "Sfântul Nicolae" din satul Ieud, județul Maramureș*, în *Caietele Restaurării* 2015, Editura ACS, p. 132-139. (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)
- [3]. Moșneagu M., *Metodologia restaurării icoanelor pe suport de lemn*, Editura Performantica, Iasi, 2022 (Bibl. Stăniloae, cota II-38823)
- [4]. Pavel R., *Consolidarea diferențiată a suportului de lemn. Studiu de caz: Icoana Împărătească Deisis, sec. al XVIII –lea*, în *Caietele Restaurării* 2013, Ed. ACS, p. 116-126. (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc întâlniri cu reprezentanți ai deținătorilor obiectelor de patrimoniu din mediul eclezial și laic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota
10.4 Curs	- corectitudinea cunostințelor; - coerența logică. gradul de asimilare al limbajului de specialitate.	Evaluare scrisă (finală în sesiunea de examene)	60%
	criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiul individual	Participarea activă la cursuri.	10%
10.5 Seminar/laborator	- capacitatea de a opera cu cunostințele asimilate; - capacitatea de aplicare în practică; - criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiul individual.	Lucrări practice curente	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și însușirea tehnicilor de lucru pe icoană.			

Data completării
30.09.2024

Titular de curs,
Conf.dr. Moșneagu Mina Adriana

Titular de seminar,
Specialist dr. Cozmescu Mădălina

Data avizării în departament,
05.10.2024

Director de departament,
Conf.univ.dr.pr. Emilian-Iustinian ROMAN